אבר דמחבר. איכא [ז] למ"ד כיון דמשלה האור במקצתו נקלט כולו בקדושה: **אבל קומץ דמיפרת אימא.** במאי דמשלה מקומץ משלה מידך כדקאי קאי קמ"ל דכוליה כחד אבר דמי: **הלכך.** כיון דמחשבת ליה מחובר אפי' לא העלהו אלא חציו ומשלה בו האור נקלט אף זה שעל הקרקע ומעלה [ח] דהא כי אסקיה לכוליה נמי לא היה לו להעלותו אם ירד אלא משום ההוא שמשלה בו האור וקאמרת דאם ירד השאר יעלה אלמא אהני לכוליה ואע"ג דמיפרת הלכך לא שנא עלה כולו ולא שנא לא עלה אלא מקצתו: **פקע איסורן מהן.** איסור פיגול לכדאמרן שאם [ט] ירד יעלה ואיסור נותר וטמא נמי [י] להכי [פקע] שלא יתחייב האוכלו מידי: **מרי דיכי.** בעל השמועה הזאת: **מזבח מקוה טהרה הוא.** לטהר את הטומאה משום דהעלוהו: **וטומאתו עליו כו'.** לקמן מייתינן לה בשמעתין [כ] למימרא דבטומאת הגוף מדבר [כ] ואהאי קראי קאי דכתיב (ויקרא ז) והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים אשר לה' וטומאתו עליו יכול טומאת הבשר דיימא דהאי עליו אבשר קאי ויימא דטהור שאכל את הטמא חייב ת"ל וטומאתו עליו משמע שעדיין היא עליו ביכולין ליטהר הכתוב מדבר וזהו הגוף שטומאה פורחת ממנו על ידי טבילה ואם איתא דבשר קדשים יכול ליטהר על ידי מזבח מהיכא ילפי אחרים דלא בבשר משמעי קרא הרי טומאה פורחת ממנו: **בבשר שלמים עסקינן.** דקרא בשלמים כתיב דאינו ראוי למזבח ואין מפריח מטומאתו [כא]: **רביעה אמר.** לא אבדין [כב] הראויין למזבח כתיבי הכא דכתיב (שם) אשר לה' [כג] לרבות האימורים ואפילו הכי לא תקשה דשפיר ילפינן מיניה דטומאה לאו עלייהו קאי מדכתיב וטומאתו עליו דמשמע בראוי להפריח טומאתו כשהוא שלם כעין שקיבלה עליו [כד] בעייה משמע: **בטומאת הגוף הלכתב מדבר.** שהרי עוסק בה והולך דכתיב (שם) כל טהור יאכל בשר וסמיך ליה והנפש אשר תאכל בשר וגו' אע"פ שהתחיל להזכיר הגוף בלשון נקבה והנפש אשר תאכל וכתיב וטומאתו עליו לשון זכר דמשמע דקאי אבשר בטומאת [כה] הגוף דבר ולא בטומאת בשר: **או אינו אלא בטומאת בשר.** דהא עליו לשון זכר הוא והאוכל הוזכר בלשון נקבה: הכי גרסינן [כה] **טומאתו טומאתו לג"ש** [כו]. [כז] ויליף מבעיית מקדש דכתיב ביה עוד טומאתו בו (במדבר יט): הכי גרסי' **נאמר כאן טומאתו** ונאמר להלן עוד טומאתו בו הוא בטומאת הגוף אבר דמחבר אבל קומץ דמיפרת אימא לא קמ"ל אמר רב אחאי הלכך [א]האי קומץ פיגול דפלגיה מחית אארעא ופלגיה אסקיה אמערכה ומשלה בו האור מסיקנא ליה לכוליה לכתחלה: אמר רבי יצחק אמר רבי יוחנן [ב]הפיגול והנותר והטמא שהעלן לגבי מזבח פקע איסור מהן אמר רב חסדא מרי דיכי מזבח [א] מקוה טהרה אמר רבי זירא [ג]שמשלה בהן האור מתיב ר' יצחק בר ביסנא אחרים אומרים[ב] [1]וטומאתו עליו מי שטומאה פורחת ממנו יצא בשר שאין טומאה פורחת ממנו ואם איתא הרי טומאה פורחת ממנו על ידי האור אמר רבא על ידי מקוה קאמרינן מידי מקוה כתיב אלא אמר רב פפא בבשר שלמים עסקינן דלא חזי להקרבה רבינא אמר [ב] וטומאתו עליו מי שטומאה פורחת ממנו כשהוא שלם יצא בשר [ג] דבר שאין טומאה פורחת כשהוא שלם אלא כשהוא חסר: גופא [ג][ד] וטומאתו עליו בטומאת הגוף הכתוב מדבר אתה אומר בטומאת הגוף או אינו אלא בטומאת בשר נאמר כאן טומאתו [ד] ונאמר להלן [2]טומאתו (עליו) [בו] [ה] מה להלן בטומאת הגוף הכתוב מדבר אף כאן בטומאת הגוף הכתוב מדבר ר' יוסי [ו] אומר הואיל ונאמרו קדשים בלשון רבים ונאמרה טומאה בלשון יחיד בטומאת הגוף הכתוב מדבר רבי אומר [3]ואכל בטומאת הגוף הכתוב מדבר אחרים אמרו [ז] וטומאתו עליו מי שטומאה פורחת ממנו יצא בשר שאין טומאה פורחת ממנו אמר מר רבי אומר ואכל בטומאת הגוף הכתוב מדבר מאי משמע אמר רבא כל קרא דלא מפרש ליה רב יצחק בר אבודימי וכל מתניתא דלא מפרשא לה רב [ח] זעירי לא מיפרשא הכי אמר ר' יצחק בר אבודימי הואיל ופתח הכתוב בלשון נקבה וסיים בלשון נקבה ולשון זכר באמצע בטומאת הגוף הכתוב מדבר מתניתא דתניא [ג]אם נאמרו קלות למה נאמרו חמורות ואם נאמר [ט] חמורות למה נאמר קלות אם נאמר קלות ולא חמורות הייתי אומר על הקלות בלאו ועל החמורות במיתה לכך נאמר חמורות ואם נאמר חמורות ולא נאמרו קלות הייתי אומר על החמורות יהא חייב ועל הקלות יהא פטור לכך נאמר קלות מאי קלות ומאי חמורות אילימא קלות מעשר חמורות תרומה הייתי אומר במיתה השתא נמי הא [י] במיתה [ותו] [יא] ואי לא נאמר [יב] הייתי אומר במיתה דיו לבא מן הדין להיות כנדון אלא קלות טומאת שרץ חמורות טומאת מת ובמאי אי בתרומה אידי ואידי הוא [יג] במיתה ותו לכך [יד] נאמרו חמורות דבלאו הא במיתה היא [טו] (ואי לא נאמר הייתי אומר במיתה דיו לבא מן הדין להיות כנדון) ואי [טז] באכילת מעשר **קדשים בלשון רבים.** שלמים לשון רבים הן וטומאה בלשון יחיד דכתיב וטומאתו עליו ולא כתיב וטומאתם עליהם: **רבי אומר ואכל בטומאת הגוף הכתוב מדבר.** מקרא שלאחריו יוכיח על זה דכתיב בתריה (ויקרא ז) נפש [טז] כי תגע בכל טמא וגו' ואכל מבשר זבח השלמים וגו'. ולקמיה מפרש היכי משמע ליה מואכל דקרא בתרא הוכחה על ראשון [כח] שבטומאת הגוף הכתוב מדבר: **וטומאתו עליו.** משמע שעדיין לא נטהר ממנו במי שטומאתו פורחת ממנו הכתוב מדבר דאי בבשר לעולם הוא עליו: **מאי משמע.** מקרא דבתריה דקמא בטומאת הגוף דלמא בתרא בטומאת הגוף [ל] כדכתיב נפש אשר תגע בכל טמא וקמא בטומאת בשר מדלא כתיב וטומאתה דאוהנפש אשר תאכל בשר קאי: **ולא מסגיאתא דלא מפרש לה זעירי.** לקמיה מפרש מאי היא: **הואיל ופתח הכתוב השני בלשון נקבה וסיים בלשון נקבה ולשון זכר באמצע.** דכתיב (שם) נפש כי תגע בכל טמא ואכל מבשר זבח השלמים וגו' ולא כתיב ואכלה מבשר זבח [לא] הוי אף הראשון אל תתמה עליו אם פתח וסיים בלשון נקבה ולשון זכר באמצע אף [לב] [על פי כן] בטומאת הגוף הכתוב מדבר ומסתברא הכי שהרי בטומאת הגוף היה עוסק והולך וכבר פסק מלדבר בטומאת בשר דהכי כתיב קרא (שם) והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל הרי טומאת בשר והבשר כל טהור יאכל בשר פסק מטומאת בשר והתחיל בטומאת הגוף וסמיך ליה והנפש אשר תאכל וגו' ומשום דהזכיר הכתוב את האוכלו בלשון נקבה וכתב וטומאתו עליו בלשון זכר היינו סבורים שבטומאת בשר מדבר עכשיו מקרא השני יוכיח שאף הוא בלשון הזה מדבר ואי קשיא שני כריתות בטומאת הגוף למה שלש כריתות הן בטומאת הגוף ולקמיה מפרש בהאי פירקין (דף מו.) למאי איצטריכו: **מסגיאתא** [לג]. דלא מפרש לה זעירי מאי היא איזה משנה לא פירש יפה: **אם נאמרו קלות.** לענין אכילת קדשים בטומאת הגוף שנויה בת"כ. לקמיה [לד] מפרש ואזיל מאי קלות ומאי חמורות ומאי הייתי אומר: **אי נימא קלות מעשר חמורות תרומה.** שנאמרו שניהם בפרשה אחת (ויקרא כב) ולא יאכל מן הקדשים כי אם רחץ בשרו במים ואוקימנא ליה במעשר במסכת יבמות (דף עד:) דכתיב כי אם רחץ [ויקרא כב] הא אם רחץ יאכל ואף על פי שלא העריב שמשו הרי טמא שאכל מעשר בגאו וכתיב ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים [שם] ואוקימנא [יבמות שם] בתרומה וכתיב בהאוא עניינא אגל תרומה ומתו בו כי וגו' וקאמר התנא אם נאמר מעשר לה [לה] מה שאמור בו ולא נאמר תרומה הייתי אומר במיתה אבל השתא דנאמרו אינו במיתה בתמיה והא מיתה כתיבא ביה: **ומו אם לא נאמרו הייתי אומר במיתה.** בתמיה. מהיכא תיתי לי דה מיתה הא לא מייתינן לה אלא בקל וחומר ממעשר ודיו לבא מן הדין להיות כנדון מה מעשר בגאו ולא במיתה אף תרומה בגאו ולא במיתה: **אלא קלות וחמורות דקאמר.** אטומאה קאי דכתיב התם טומאת מת וטומאת שרץ דכתיב (ויקרא כב) והנוגע בכל טמא נפש [וגו'] או איש אשר יגע בכל שרץ [לו] דכתיב בתרוייהו אכילת מעשר ותרומה ועוגשן וקאמר אם נאמרה טמא שרץ ולא נאמרה טומאת מת כו' ובמאי ועל [לז] איזה אכילה אי בתרומה על שתיהן [לח] הטומאות הוא באכילת תרומה במיתה ומאי על הקלות בגאו דקתני: ואם

עין משפט נר מצוה

לג א מיי' פ"ג מהל' פסולי המוקדשין הלכה י:
לד ב ג מיי' פי"ח מה הלכה ד מיי' שם הלכה יג:

תורה אור השלם

1. וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל בָּשָׂר מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ: ויקרא ז, כ
2. כָּל הַנֹּגֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם אֲשֶׁר יָמוּת וְלֹא יִתְחַטָּא אֶת מִשְׁכַּן יְהוָה טִמֵּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי נִדָּה לֹא זֹרַק עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה עוֹד טֻמְאָתוֹ בוֹ:

במדבר יט, יג

3. וְנֶפֶשׁ כִּי תִגַּע בְּכָל טָמֵא בְּטֻמְאַת אָדָם אוֹ בְּבְהֵמָה טְמֵאָה אוֹ בְּכָל שֶׁקֶץ טָמֵא וְאָכַל מִבְּשַׂר זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ: ויקרא ז, כא

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה פקע איסורן וכו' ירד יעלה. נ"ב פי' אבל לענין זה לא פקע איסורו [שאם אלו לאחר] שהעלו חייב וראיה לדבר מדפי' בתמציתן דתסיב דס וקומץ אחין בהם משום פיגול משום דאיהו נופיה תמיר איסור ליה דלא שייך [ביה פיגול דלא] אלגן קודם שהעלו הרי לא קרב המתיר כמצותו ולא לאחר [שהעלו הרי פקע] איסורו מהן אלא ולאי דלהא פקע איסורו מהן שאם ילדו יעלו וזה הכריחו לרש"י לפרש קן: (ו) ד"ה וטומאתו וכו' בשמעתין ובעינן למימרא:

מוסף רש"י

דמיפרת. שנפרך, וחבירו חבורי אוכלין כמאן דמפרכתי דמו (פסחים פה.) וכן בשחיטת חולין (ביצה ב.) מרי דיכי. בעל שמועה זו. הלוה (בראשית לז) מתרגמינן דיכי (ב"ק מט.):

שיטה מקובצת

הפיגול והנותר והטמא כו'. וא"ת טעמא מאי בטומר וטעמא. בשלמא בקומץ דהוי תמיר משום טעמא (דעולה) [דעולה] דלעיל דאם אחריס כו', אבל האי טעמא לא שייך בטומר וטומא דמשמע דמייתי אף בלאיסורים, וי"ל (הכא) [הכי] נמי האי משום אם אחריס כו' [קאי אקומץ דוקא], מיהו כיון דגלי בקומץ מהאי [טעמא דאם משלה כו' אחן] האור מפקיע הפיגול דמשמע דמייתי אף לאיסורים: **ר' אחיא** אומר הואיל ונאמרו קדשים בלשון רבים. פ"ה שלמים. וקשה דהוי ליה למימר הואיל ונאמרו שלמים בלשון רבים. ועוד קשה דבלשון יחיד לא היה יכול לומר אלא בלשון שלמים וא"כ משמע דאף שלמים הוא לשון יחיד. ועוד קשה דמאי קאמר וכתיב וטומאתו עליו בלשון יחיד לומר עליהם הא אבשר זבח קאי דבלשון יחיד משמע. לכך נראה כגי' הספרים וגאמר להלן כל אשר (ויקריב) [וקרב] כו' והתם ע"כ בטומאת הגוף מייתי לאי אבשר הוי ליה למימר עליהם כי היכי דכתיב קדשים, והשתא שפיר אליף ר' אחיא מדכתיב אל הקדשים ולא כתיב אל הקודש אשר יקדישו אלא [לשון רבים] ופיקא לא נקט עליהם ש"מ בטומאת הגוף מייתי, וכמו דכאן קאי אטומאת הגוף ה"נ בשלמים קאי אטומאת הגוף:

מסורת הש"ס

(א) ת"כ צו פי"ד ה"ז, אמור פרש' ד ה"ט, יחוש' שבועות פ"א ה"ב, ב) ת"כ צו שם הל' ג,ד,ה, אמור שם הל' ח, ט, ירושי שם ושם ה"ג, ג) ת"כ צו פט"ו ה"ב, אמור פ"ד הט"ז, ד) לעיל לו:, ה) לעיל לג:, ו) [עיין לעיל עו: תו' ד"ה אלא למעוטי]

שינויי נוסחאות

א) גי' ש"מ וכי מזבח מקוה טהרה הוא: ב) בש"מ נוסף אף אימורים במשמע: ג) בשר שאין טומאה פורחת ממנו כשהוא שלם כו' (*ש"מ): ד) ס"י וטומאתו עליו ונאמר להלן עוד טומאתו בו אמור אליהם לדורותיכם כל איש אשר יקרב מכל זרעיכם אל (הקודש) [הקדשים] אשר (יקריבו) [יקדישו] בני ישראל (אל ה') [לה"] וטומאתו עליו (ש"מ וכנו"י בכי"צ): ה) כ"ס בג"מ וכל"ל כגלאה מפרש"י (הגרי"ב): ו) נ"מ אחיא (*ש"מ, ועי' בה"ז דק"מ). בש"מ פ' לו ר' חייא: ז) אומרים (ש"מ): ח) מינא רב נמתק (*ש"מ והג הגר"א): ט) ל"ל נאמרו. וכן לקמן (*שמכ"י): י) ל"ל היא (ב"ש): יא) ס"י ותו לכך נאמרו חמורות דבלאו הא במיתה הוא (ש"מ וכנו"י בכי"צ) והוסיף ש"ץ בגליון דל"ל דהסמ"ע לא גרסי כלל בתחלה השתא נמי הא במיתה, עכ"ל. ואינו מוכרח, ובכתה"י גר' ליה: יב) נאמרו חמורות הייתי כל"ל (ש"מ): יג) הא במיתה הוא ותו (ש"מ): יד) לכך נאמרו חמורות כו' עד במיתה הוא, נראה למתוק תיבות אלו שזהו מיוסד דנכלל בכלל הקושיא אידי ואידי כו' (ר"ב רנשבורג. וכן בכי"צ ליתא תיבות אלו): טו) המוקף הוא ע"פ רש"י כריש עמ' הבת. ועי' בר"ש רנשבורג וא"ע בדבריו: טז) ואי במעשר כל"ל (*ש"מ): יז) איבא למימר כיון כל"ל (*ש"מ): יח) ל"ל ויעלה (ש"מ): יט) גי' ש"מ להכי נמי ושלא יתחייב כו'. ועי' ב"ח ושלר מפרשים מש"כ בזה: כ) הכתוב מדבר ואהאי קרא קאי (*שמכ"י): כא) ל"ל טומאתו (*ש"מ ובה"ז): כב) ל"ל אימורין (*ב"ש): כג) ל"ל דעליו (*ש"מ): כד) ל"ל אפ"ה בטומאת (ש"מ): כה) ל"ל תל"ל טומאתו (*ש"מ): כו) גי' ל"ק וק"ל לג"ש נאמר כאן טומאתו ונאמר להלן טומאתו וליף כו'. ואמ"כ ל"ש הואיל כו' והסלר נמתק: כז) ל"ל ונפש (כי"ר, וכ"ה בהקרבא): כח) הראשון (*ש"מ): כט) היא (ש"מ): ל) הגוף קאי כדכתיב נפש כי תגע (שמכ"י): לא) בש"מ נוסף א"כ לא חש הכתוב לשונו. [כ"ס בד' ויגלא, אבל בשמכ"י נר' דכתוב לשינוי לו לשינויין: לב) אף הוא בטומאת הגוף (ש"מ וכתה"י): לג) מתניתא דמפרש כו' איזה ברייתא פירש יפה כל"ל (ש"מ, כי"פ): לד) ולקמיה (ד"ה): לה) מעשר שאמור בו לאו ולא נאמר וכו' (צ"ק וק"ם): לו) שרץ אשר יטמא לו וכתיב בתריה אבילת מעשר כו' (כתה"י): לז) ל"ל על (ש"מ): לח) ל"ל שתי (ש"מ):

ליקוטים

מאי משמע. יש מי שקורא המ"ם בפת"ח, ומפרש ששואל מהו המשמעות, כלשון מאי דבכל דוכתא. ואינו כן אלא המ"ם והאלף שניהם בנקודות ציר"י, והכי קאמר משמעות דקרא מאיזה מקום הוא. (של"ה תושב"ע)

ו) ואם לא נאמרו הייתי אומר כו' ל"ג הכא דליכא למיפרך דיו דהא קלות נמי במיתה: **ואי באכילה מעשר.** קאמר דאם לא נאמרו הייתי אומר על טומאת שרץ בלאו א) ועל החמורות במיתה ומדקלות על החמורות במיתה חמורות ב) נמי על הקלות במיתה לכך נאמרו חמורות: כל שיש לו מתירין בין לאדם בין למזבח חייבין עליו משום פיגול: ג) תנו רבנן או אינו מביא אלא כיוצא בשלמים מה שלמים מיוחדים נאכלין לשני ימים ולילה אחד אף כל נאכל לשני ימים ולילה אחד נאכל ליום ולילה מנין תלמוד לומר [1]מבשר כל ששירין ד) נאכלין עולה שאין שיריה נאכלין מנין תלמוד לומר [1]זבח מנין לרבות העופות והמנחות עד שאני מרבה לוג שמן של מצורע תלמוד לומר [2]אשר ה) הם מקדישים לי ° ואתי נותר חילול חילול מטומאה ואתי פיגול עון עון מנותר ומאחר שסופו לרבות כל דבר למה נאמר שלמים מעתה לומר לך מה שלמים מיוחדים שיש להן מתירין בין לאדם בין למזבח ה) אף כל שיש לו מתירין בין לאדם בין למזבח חייבין עליהן משום פיגול ו): העולה דמה מתיר את בשרה למזבח ועורה לכהנים עולת העוף דמה מתיר את בשרה למזבח חטאת העוף דמה מתיר את בשרה לכהנים פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים דמם מתיר את אימוריהן ליקרב: ומוציא אני את הקומץ ואת הלבונה והקטרת ומנחת ז) כהנים ומנחת כהן משיח ונסכים והדם ר"ש אומר מה שלמים מיוחדין שיש ח) בו על מזבח החיצון וחייבין עליו אף כל שישנן על מזבח החיצון חייבין עליו משום פיגול יצאו פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים דמם ט) על מזבח החיצון כשלמים אין חייבין עליו משום פיגול [אמר מר] כיוצא בשלמים מאי ניהו בכור דנאכל לשני ימים ולילה אחד במאי אתי אי במה מצינו איכא למיפרך מה לשלמים שהן י) טעונין סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק אלא [1]מאם האכל יאכל הני תרי כללי דסמיכי אהדדי נינהו אמר רבא יא) כ)דאמרי במערבא כל מקום שאתה מוצא שני כללות הסמוכים זה לזה הטל פרט ביניהם ודונם בכלל ופרט: עד שאני מרבה לוג שמן של מצורע: הא מני רבי מאיר היא דתניא יב) ג)לוג שמן של מצורע חייבין עליו משום פיגול דברי רבי מאיר אימא סיפא ומוציא אני מנחת נסכים והדם אתאן לרבנן ד)דתניא נסכי בהמה חייבין עליהן משום פיגול מפני שדם הזבח מתירן ליקרב דברי רבי מאיר אמרו לו והלא א)אדם מביא את זבחיו היום ה)ונסכין מיכן עד עשרה ימים אמר להן אף אני לא אמרתי אלא בבאין עם הזבח אמר רב יוסף הא מני רבי היא דאמר לוג שמן של מצורע מתנותיו שרו ליה ומדמתנותיו שרו ליה מתנותיו מפגלי ליה דתניא ב)לוג שמן של מצורע מועלין בו עד שיזרוק הדם נזרק הדם לא נהנין ולא מועלין רבי אומר מועלין עד שיתן מתנותיו ושוין ג)שאסור באכילה עד שיתן מתן שבע ומתן בהונות אמרוה קמיה דרבי ירמיה אמר ו)גברא רבא כרב יוסף לימא כי הא מילתא

נאכל ליום ולילה מנין. לקמן בסוף דם חטאת (דף לא.) דרשינן מהיקישא דזאת התורה מה שלמים מפגלין כו' וגלאה דהאי תנא לית ליה ההוא היקישא דאי אית ליה לא היה צריך לכל הנך ייתורים: **ואתי נותר חילול חילול מטומאה ואתי פיגול עון עון מנותר.** מכאן הוה מצי למידק [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

ביוצא בשלמים מאי ניהו בכור. משמע דבכור דמי לשלמים טופי משאר קדשים וכעלמא אינו כן דאמר (מנחות דף לא:) מה שלמים באין בנדר ונדבה אף כל בא בנדר ונדבה לב) **: אלא מאם האכל יאכל.** ואע"ג דאמרינן לעיל בסוף פרק שני (דף כח:) בשתי אכילות הכתוב מדבר תרתי שמע מינה מדלא כתיב האכל האכל או יאכל יאכל כדאמר בריש הקומץ רבה (מנחות דף יז:) ומיהו רבי אליעזר דמוקי לה התם בדרשא אחרינא נפקא ליה הך דרשא מקרא אחרינא וכרבא לג) דמפרש לעיל בסוף פרק שני (דף כח:) כולהו מקרא (אחרינא) [אריכא] ודריש מבשר זבח שלמיו מה שלמים מפגלין ומתפגלין כו' לא כמו שפירש שם בקונטרס מדכתיב זבח שלמים לד) דמשמע דמקיש זבח לשלמים אלא אהך בריתא סמיך והקשה ה"ר חיים אמאי שביק לשון הברייתא דהוה ליה למימר מה שלמים מיוחדים שיש להם מתירין בין לאדם בין למזבח ועוד דמליעזא דמפגל לה) ומתפגלין לא ממעטי לו) דם דדם מפגל ומתפגל כדתניא בתוספתא ° דזריקה מפגלת ומתפגלת שהדם מפגל הבשר לז) ומתפגלת על ידי זריקה אם זרק על מנת לשפוך שיריס למחר: **ודונם בכלל ופרט.** ומ"מ לריכי ייתורי דלעיל דמכלל ופרט כ) לא מרבי אלא הדומה לפרט בכל דדין לח):

ג) דאמרי במערבא (דף לא.) דרשינן מהיקישא דזאת התורה מה שלמים מפגלין כו' וגלאה דהאי תנא לית ליה ההוא היקישא דאי אית ליה לא היה צריך לכל הנך ייתורים: **ואתי נותר חילול חילול מטומאה ואתי פיגול עון עון מנותר.** מכאן הוה מצי למידק [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

ד) דתניא (דף לא.) דרשינן מהיקישא דזאת התורה מה שלמים מפגלין כו' וגלאה דהאי תנא לית ליה ההוא היקישא דאי אית ליה לא היה צריך לכל הנך ייתורים: **ואתי נותר חילול חילול מטומאה ואתי פיגול עון עון מנותר.** מכאן הוה מצי למידק [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

ה) ואם לא נאמרו הייתי אומר [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

ו) ואתי נותר חילול חילול מטומאה ואתי פיגול עון עון מנותר. מכאן הוה מצי למידק [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

ז) ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ונסכים והדם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

ח) בו על מזבח החיצון וחייבין עליו אף כל שישנן על מזבח החיצון חייבין עליו משום פיגול יצאו פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

ט) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

י) שהן טעונין סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק אלא [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

יא) מאם האכל יאכל [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

יב) דתניא (דף לא.) דרשינן מהיקישא דזאת התורה מה שלמים מפגלין כו' וגלאה דהאי תנא לית ליה ההוא היקישא דאי אית ליה לא היה צריך לכל הנך ייתורים: **ואתי נותר חילול חילול מטומאה ואתי פיגול עון עון מנותר.** מכאן הוה מצי למידק [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

יג) ואם לא נאמרו הייתי אומר [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

יד) ואתי נותר חילול חילול מטומאה ואתי פיגול עון עון מנותר. מכאן הוה מצי למידק [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

טו) מה שלמים באין בנדר ונדבה אף כל בא בנדר ונדבה [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

טז) דמפגל לעיל בסוף פרק שני [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

יז) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

יח) בו על מזבח החיצון וחייבין עליו אף כל שישנן על מזבח החיצון חייבין עליו משום פיגול יצאו פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

יט) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

כ) דאמרי במערבא כל מקום שאתה מוצא שני כללות הסמוכים זה לזה הטל פרט ביניהם ודונם בכלל ופרט: [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

כא) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

כב) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

כג) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

כד) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

כה) רבי יוסף הוא. [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

כו) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

כז) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

כח) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

כט) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

ל) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

לא) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

לב) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

לג) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

לד) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

לה) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

לו) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

לז) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

לח) דמם [לא] לקמן (דף נ:) דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה:

מסורת הש"ס

א) ת"כ צו פט"ו ה"ג, אמור פרש"ד ד ה"ה, ועי' תוס' לקמן צח. ד"ה מה שלמים, ב) ב"ק סד: שבועות ה. מולין סו: כתובות נ"ל, ע"ש, ג) תוספתא רפ"ה [מנחות טו: ע"ש. מיהו גם במשנה דלעיל דף מג. תנן לוג שמן של מצורע וכו' ורבי מאיר אומר חייבין עליו משום פיגול. ואולי יש לגרוס הכא דתנן לוג שמן וכו' והש"ס קיצר לישנא דמתניתין כמו בכמה שאר דוכתי כמ"ש תוס' סוכה ס. ד"ה בית, עוד שם יג. ד"ה ובהן, וכ"כ עוד שבועות יט: ד"ה שבועות דדרך הש"ס לקצר המשנה שהביא, וכ"כ עוד לעיל כד: ד"ה והרי]. וע' ש"נ אות לח, ד) תוספתא רפ"ס דזבחים מנחות טו:, ה) [עי' תוס' ר"ס ל: ד"ה ונתקלקלו], ו) לקמן ק: כתובות מג.], ז) שייך לעמ' הקודם, ח) ע"כ מעמ' הקודם, ט) צו פי"ג ה"ד, י) פ"ג ה"ה, כ) עירובין כח.

שינויי נוסחאות

א) בלאו וקלות על החמורות כל"ל (*ש"מ): ב) חמורות על הקלות נמי במיתה כל"ל (ש"מ): ג) כ"ל ששיריו (*ש"מ): ד) הגר"א גריס אל הקדשים (ויקרא ככ, ג). וכ"ה בת"כ: ה) בס"י נוסף וחייבין עליהן משום פגול (*ש"מ): ו) פיגול מרבה אני חטאת העוף שיש לו מתירין לאדם מרבה אני פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שיש להם מתירין למזבח ומרציא וכו'. כ"ז מלאתי בס"י והיא נוסחת אמיתית ולא גרס כלל העולה כו' (ש"מ): ז) ומנחת נסכים ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ונסכים והדם כל"ל (ש"מ): ח) שישנן על מזבח החיצון וחייבין עליהן משום פיגול אף כל כו' כל"ל (שמב"י): ט) כ"ל שאינן (ש"מ): י) כ"ל שכן (*ש"מ): יא) כ"ל רבינא (הגרי"ב. וכ"ה בכ"ר"צ): יב) גי' כ"כ דתנן. ועי' מסה"ש לות ג. וע' שפ"ת מג ע"א שמיסב גילקמנו. וע' לשלן לות לח: יג) נאמרו אלא קלות כל"ל (גליון). ודפ"י אתא כלום במקום קלות: יד) הוא דהוה אתיא כל"ל (ש"מ): טו) בטומאה (דה"ו דפ"ס וש"מ): טז) חמורות דהיינו טומאת מת על מעשר הקלות נמי במיתה כל"ל (ש"מ, וכעי"ז בכ"י פ): יז) ופרט וכלל (*ש"מ): יט) כ"ל נוסף לפי שאין להם מתירין אלא למזבח (הגרי"ב וכעי"ז בצ"ק). ועי' גי' הס"מ בלות שאם: כ) הקדשים מאימורי שלמים ילפי לפי שאין להם מתירין אלא למזבח ובשר כו' (ש"מ וכ"ה בד"ו בד"פ ש"ח וכי"ב בכתה"י): כא) כלן הס"ד ומה"ד אלא מאם האכל והשאר נמתק (ב"ש). ועי' ב"מ: כב) הפרט הכתוב אחריהם כל"ל (*ש"מ): כג) מבשר זבח תחילה כו' מפורש כו' ולא הוי אתי אלא בכור (ש"מ): כד) שאם רצה היה יכול כל"ל (ש"מ): כה) יוסף הא מני רבי (*ש"מ): כו) תיכת נמי נמתק (*ש"מ): כז) קדשים דשמעינן ליה כו' הל"ל (כי"י וד"ו): כח) כ"ל מתירייו (ש"מ): כט) שיתן מתנותיו. (*שמב"י) וקר"ל כ' דמרש"י גר' שגרס בדברי רבי עד שיתן מתן ד': ל) הוא באכילה מדרבנן (*ש"מ): לא) ס"ל למיפרך (ש"מ): לב) בש"מ נוסף לאפוקי בכור. ועי' בס"ז: לג) כ"ל ורבא (צ"ק, וכ"ה בד"ו). וע' טס"ק: לד) שלמים דריש דמשמע (ש"מ). [בד"ו רפ"ט שלמי"]: לה) דמפגלין (ד"ו): לו) כ"ל ממעטינן (בה"ז וצ"ק): לז) הבשר אם זרק ע"מ לשפוך שיריס למחר ומתפגלת על ידי שחיטה אם שחט ע"מ לזרוק את הדם למחר כל"ל ע"פ הסוסק' (חי"נ ונש"ב). וע' זבח"ל משב"ש: לח) בש"ס נוסף כלן ליבור מדם קנון: מני רי"מ [היא] דתניא. תימה אמאי לא מייתי מתניתין. הס"ד. ועי' מסה"ש לות ג:

עין משפט נר מצוה

תורה אור השלם

1. וְאִם הֵאָכֵל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יֵחָשֵׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא:
ויקרא ז, יח
2. דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְיִנָּזְרוּ מִקָּדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר הֵם מַקְדִּישִׁים לִי אֲנִי יְהוָה:
ויקרא כב, ב

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואי באכילת וכו' דלא תימא בהו מיתה אף במעשר ואם לא נאמרו כלום הייתי: (ב) ד"ה כיוצא וכו' כיוצא הס"ד ואח"כ מ"ה הני תרי וכו' בסוף הס"ד ואח"כ מ"ה הטל וכו' כיוסיס הס"ד ואח"כ מ"ה סאכל כלל וכו' וכלל הס"ד ואח"כ מ"ה ודומס כו' הילכך:

מוסף רש"י

הני תרי כללי דסמיכי. והיכי מלי למילדם מייתיהו כלל ופרט וכלל (ב"ק סד:) הטל פרט ביניהם ודונם בכלל ופרט. בכלל ופרט וכלל ותרבי ביה כל כעין הפרט (חולין סד.) לוג שמן של מצורע חייבין עליו משום פיגול. אם פיגל בשמיטת אלמס: שדם הזבח וכו'. וכוי דבר שיש לו מתירין למזבח ונוסג כהן פיגול, וכל דבר שיש לו מתירין יש בו פיגול דגמרינן משלמים: ונסכיו מכאן ועד ר' ימים. דאמר מר (מנחות מד:) מנחתם ונסכיהם אפילו למחר, אלמא לאו מזבחא ניהו: אף אני לא אמרתי. אם פיגל בזבח שיהו הנקסים שיציא לפוף ר' ימים מפוגלים, אלא בבאים עם הזבח (מנחות טו:):

שיטה מקובצת

רש"י ד"ה רבי אומר מועלין עד שיתן ז' הזאות של נבות. כ"כ גלין, דמודה הוא דכיון שניתנו ממנו המתנות שכן לוקח גבוה שוב אין מועלין בהן אע"פ שלא ניתן ממנו לגבוהות. ע"כ: תוד"ה כיוצא בו' ובעלמא אינו כן: כ"כ וי"ל דהכא אייירי לגבי אמילה, לאמי מרבינן (הדמים) [הדומים] לאמילה (תוס' מהר"פ ד"ל):

יד אברהם

ג) לוג שמן של מצורע חייבין עליו משום פיגול. אם בא עם האשם ופיגל באשם ואף על גב שאם בר היה רוצה יכול להביאו מכאן ועד עשרה ימים כדלקמן אית ליה לרבי מאיר דכי הביאו עם האשם דם האשם הוא המתירו למתן בהונות ושיריו לאכילה ששירי הלוג נאכלין כדאמרינן בשמעתא דלקמן [ע"ב]: **אמר רב יוסף** בה] **רבי היא כו'.** וסבר לה כרבנן דהואיל ואפשר להביא נסכים לאחר זמן אין דם הזבח מפגלן ואפילו הביאן עמו ולוג שמן נמי הא דקתני נמי בו] פיגול לא שיהא דם האשם מפגלו אלא מתנות שמן עצמו שמזה ממנו שבע הזאות בפיס הם מפגלין אותו אם הזה על מנת לאכול שיריו חוץ לזמנו והוא נאכל ליום ולילה כדמרבינן ליה לקמן [ע"ב] עם שאר קדשים בו]: **ומדשמעינן ליה לרבי דאמר לוג שמן של מצורע מתנותיו שרו ליה.** לכהנים דאמר אף על פי שנזרק דם האשם יש מעילה בשמן עד שיתן שבע הזאות של לרבי גבוה הלכך מתנותיו מפגלין ליה שהן מתירין בח]: **ולא נהנין.** מדרבנן עד שיתן מתנותיו: **ולא מועלין.** דקסבר דם האשם מתירו לכהנים וכל שיש בו שעת היתר לכהנים אין בו מעילה [מעילה ב.]: **רבי אומר מועלין בו עד שיתן** בט]. שבע הזאות של גבוה אבל ממן בהונות דלאו לוקח גבוה הוא ודאי לא פליג רבי: **ושוין.** שאפילו נתן מתנות גבוה אסור הוא ל) מדרבנן עד שיתן אף מתן בהונות: **אמרוה.** רבנן להא דרב יוסף:

הגא

סד"א מן האש כו'. תימה לא לכתוב מן האש ולא בעי לכל: **זה גזל הגר.** דלעי"ג דמכפר לא הוה אמינא דליהוי לכהן אלא מידי דמותר לו[ל] למזבח ולא ממונא ובספרים ישנים גריס גזל הגר בהדיא כתיב ביה בפרשת נשא דכתיב לכהן לו יהיה ובקונטרס לא גריס ליה משום דחטאות ואשמות ושאר אימוריים לח] בפרשה בהדיא כתיבי כל אחד ואחד במקומו וסדרן לו הכתוב לאהרן כאן מפני מחלוקתו של קרח ט:

ואפילו לקדש בו את האשה. בפ׳ התכלת (מנחות דף מה:) אמרינן גבי שתי הלחם דעצרת ורבי עקיבא מי כתיב קודש יהיו לה׳ ולכהן לה׳ לכהן כתיב כדרב הונא דאמר רב הונא קנאו השם ונתנו לכהן ופי׳ שם בקונטרס דמשלחן גבוה קא זכו ועיקר מילתיה דרב הונא אגזל הגר איתמר בפ׳ הגוזל עליס (ב״ק דף קט:) ולא מצינו דברי רב הונא לשם אלא בריימתא היא התם בשילהי פירקין ובמסכת ערכין בשילהי המקדיש שדהו (דף כח:) האשה המוקדשת לה׳ לכהן קנאו השם ונתנו לכהן שבאותו המשמר [מ] ורבאה דלא גרסינן פרק [מ״ל] התכלת כדרב הונא אלא הכי גרסינן לה׳ לכהן קנאו השם ונתנו לכהן ומיהו לא מצי לפרש לכהן שבאותו משמר כי היא דגזל הגר דהתם שהרי ברגל היו כל המשמרות שוות כדדרשינן בפ׳ בתרא דסוכה (דף נה:) מדכתיב ובא בכל אות נפשו ושרת אלא כמו שפי׳ בקונטרס לענין דמשלחן גבוה קא זכו ומיהו משמע ממוך דבריו דגזל הגר משלחן גבוה קא זכו אי [מ] אפשר לומר כן דהא אמרינן הכא לך הוא ולבניך אפילו לקדש בו את האשה ובקדושין (דף נב:) אמר במקדש בחלקו בין בקדשי קדשים בין בקדשים קלים אינה מקודשת משום דמשלחן גבוה קא זכו וע״ל דשאני הכא דגלי קרא לך ולבניך ויש תימה (לך) לה׳ בגזל הגר למה לי דלגבי [מא] מאי נפקא מינה דקנאו השם למימר דמשלחן גבוה קא זכו [נ]: **בדבר הנעשה בפנים לא פיגל.** והא דאמר בהניזקין (גיטין דף נד:) כהן גדול ביום הכיפורים יוכיח דכי אמר פיגול מהימן נהי דפיגול לא הוי פסול מיהא הוי מק״ו וכדאמר לעיל ספ״ק (דף יד.) מודה היה רבי שמעון לפסול מק״ו ומה שלא נשמו כו׳ וה״ר חיים מפ׳ דהשתא פיגול מייירי בפסול שלא נשמו ולא נשמע כן דשלא נשמן לא קרי ליה פיגול כדאמר לעיל ספ״ק (דף יג.) דיקא נמי דקתני שהזבח נפסל ולא קתני שהזבח מתפגל: **וכי מה למדנו משור זבח השלמים מעתה.** נראה לפי׳ דלא היא דדרשינן בפרק איזהו מקומן (לקמן דף מט:) מכאשר יורם דאיצטריך ליותרת ושתי הכליות לפר [מב] יום הכיפורים ומקרא אחריונא נפקא ליה להאי תנא: ליורקיו ואם גר היה ומת ואין לו יורשין להחזירו להם נתנן הכתוב לכהן ופרשת גזל הגר אמורה בפרשת נשא אם אין לאיש גואל להשיב

הרי לוג [הבא] בפני עצמו דלכ״ע מתנותיו שרו ליה ולא מפגלין ליה דתניא [פ]לוג שמן של מצורע חייבין עליו משום פיגול מפני שדם[א] מתירו לבהונות דברי ר״מ אמרו לו לר״מ והלא [א]אדם מביא אשמו עכשיו ולוג [ב] מיכן ועד עשרה ימים אמר להן אף אני לא אמרתי אלא בבא עם האשם אלא א״ר ירמיה לעולם ר״מ היא וסמי מיכן נסכים אמר אביי [ג] לעולם לא תסמי ותנא לוג הבא עם האשם והוא הדין לנסכים הבאין עם הזבח והדר תנא נסכים הבאין בפני עצמן והוא הדין ללוג הבא בפני עצמו: חטאת העוף דמה מתיר את בשרה לכהנים: מנא הני מילי [ד]דתני לוי [ה]כל קרבנם [ו]לרבות לוג שמן של מצורע סלקא דעתך אמינא מן האש כתב רחמנא והאי לאו מותר מן האש הוא קמ״ל: [ז][1]לכל מנחתם [ח]לרבות מנחת עומר [ט]ומנחת הקנאות סלקא דעתך אמינא [2]ואכלו אותם אשר כפר בהם [י] ומנחת העומר להתיר אתיא ומנחת קנאות לברר עון קאתיא קמ״ל: [כ]ולכל חטאתם לרבות [ל]חטאת העוף סלקא דעתך אמינא נבילה היא: לכל [מ] אשמם לרבות [נ]אשם נזיר [ס]ואשם מצורע סלקא דעתך אמינא להכשיר קאתו קמ״ל אשם מצורע בהדיא כתיב ביה [ע] אלא לרבות אשם נזיר כאשם מצורע [פ]: אשר ישיבו זה גזל הגר לך הוא [צ] שלך יהיה אפילו לקדש בו את האשה [ק]תניא ר׳ אלעזר אומר משום רבי יוסי [ר]הגלילי [ש]פיגל בדבר הנעשה בחוץ פיגל בדבר הנעשה בפנים לא פיגל כיצד היה עומד בחוץ ואמר הריני שוחט להזות מדמו למחר לא פיגל שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בפנים לא [ת] פיגל היה עומד בפנים ואמר הריני מזה על מנת [א״] להקטיר אימורים ולשפוך שירים למחר לא פיגל שמחשבה בפנים בדבר הנעשה בחוץ [ב״] היה עומד בחוץ ואמר הריני שוחט לשפוך שירים למחר או להקטיר אימורים למחר פיגל שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בחוץ א״ר יהושע בן לוי מאי קרא [ג״]כאשר יורם משור זבח השלמים [ד״]וכי מה למדנו [ג״] משור זבח השלמים מעתה אלא מקיש פר כהן משיח לשור זבח השלמים מה שור זבח השלמים עד שיהו מעשיו [ד״] ומחשבותיו על מזבח החיצון אף פר כהן משיח עד שיהו מחשבותיו ומעשיו על המזבח החיצון אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אמר רב הלכה כרבי אלעזר שאמר משום רבי יוסי אמר רבא [ט״]

הבא בפני עצמו. מצורע שהביא אשמו היום ולוגו לאחר עשרה ימים דלכ״ע מתנותיו שריין ליה בתמילה דהתמיל ולא קדש בכלי כשנזרק דם האשם לאו שיריים דידיה הוא ולא [ט״ו] שרי ליה ואפ״ה לא מפגלין ליה לדברי הכל דאין בו משום פיגול כדקתני אף אני לא אמרתי כו׳ הלכך בא עם האשם נמי אע״ג דלרבי מתנותיו שריין ליה לא מפגלים ליה שאין מפגל אלא דם [ט״ז] לו קומץ את שיריו משום דאיתקש מנחה לזבחים: **ופגל.** ריש״ל: **לוג.** הבא עם האשם שדם האשם מפגלו ואע״פ שהיה [י״ח] לו להביאו לאחר עשרה ימים וממנו אתה למד דה״ה לנסכים הבאים עם הזבח שדם הזבח מפגלן ואע״פ שבידו להביאן לאחר זמן: **ופגל פיפא נסכים הבאים בפני עצמן.** כדקתני לה דומיא דקטרת ולבונה ומנחת כהנים שאין להן מתירין וקאמר דאין מתפגלין אם הקריב מקצתן ע״מ פיגול וה״ה לוג הבא בפני עצמו: **מנהני מילי.** דחטאת העוף נאכלת [י״ט]: **כל קרבנם.** גבי סדר מתנות כהונה שנאמר לאהרן על הסדר בפרשת קרח וזה יהיה לך מקדש הקדשים מן האש וגו׳ וכתיב בתריה בקדש הקדשים תאכלנו וקדרים להו הכא כל כל דכולהו: **לרבות לוג שמן.** שאף הוא נאכל שהרי קרוי קרבן דכתיב (ויקרא יד) והקריב אותו לאשם ואת לוג השמן אלמא הוא נמי בכלל והקריב והיינו קרבן. כ״ם במנחות (דף עג.): **ס״ד [כ״א] כו׳.** כלומר האי דאיצטריך כל [כ״ב] קרא לרבויי ולא נפקא ליה מקרבנו: **סד״א מן האש לסיב [כ״ג].** הגומר מן האש ומזה לא עלה לאשים כלל: **ואלו אוסף אשר כופר בסם.** דבר שיש בו כפרה נאכל ושאין בו כפרה אינו נאכל: **להסיר אחיות. [כ״ד]** חדש במדינה: **נגילה היא.** לפי שנמלקה: **לרבות אשם נזיר.** שנטמא במת מביא אשם כשטהר מטומאתו ומכשירו להתחיל ולמנות נזירות טהרה והימים הראשונים [כ״ה] יפלו ולרבות [כ״ו] שיהא נאכל דאי לא [כ״ז] כתיב לכל לא מרבינן להו דכתיב אשר כופר בהם והני להכשיר אתו זה להכשירו בקדשים וזה להתחיל נזירות טהרה: **אשם מצורע בהדיא לסיב ביה.** דנאכל כי [כ״ח] וחטאת האשם הוא (ויקרא יד) ומיהו נהי דאשמם כתיב הכא לסדר בפרשה כל עשרים ולרבע מתנות כהונה אלא כל למה [כ״ט]: **אשר ישיבו זה גזל הגר.** דכתיב (במדבר ה) האשם המושב לה׳ לכהן ותניא (ב״ק דף קי.) אשם זה קרן המושב זה חומש או אינו אלא זה אשם ממש כשהוא אומר מלבד איל הכפורים (הרי [ל״] אמור אלא) אשם זה קרן שהגזול את חבירו ונשבע לו ואח״כ הודה משלם קרן וחומש לבעלים ואשם למזבח דכתיב בפרשת ויקרא [ל״א] והיה כי יחטא ואשם וגו׳ ואם מת נותן לפר [מ״ב] יום הכיפורים ומקרא אחרינא נפקא ליה להאי תנא: לכהן ופרשת גזל הגר אמורה בפרשת נשא אם אין לאיש גואל להשיב האשם וגו׳ וכי יש לך אדם בישראל שאין לו גואל אלא זה הגר [מ״ג]. גזל הגר בהדיא כתיב ביה לא גרסינן דהא חטאות ואשמות ושאר האמורים בפרשה בהדיא כתיב כל אחד ואחד במקומו וסידרן לו הכתוב לאהרן כאן מפני מחלוקתו של קרח שערער עליו על הכהונה משל הדיוט אמר [מ״ד] לנוסחתו [מ״ה] נשברה רגל פרתו: [מ״ו] **לך הוא ולבניך.** שיהו כנכסים של חולין שאין בו שום קדושה דממון בעלים הוא ואגזל לחוביה קאי האי לך הוא והאי דכתיב בתריה בקדש הקדשים תאכלנו אשאירא קאי דהוו מידי דאכילה: **תניא אמר ר׳ אלעזר בו.** אפרים הגשרפים דאיפליגו בה במתני׳ קאי: **פיגל בדבר הנעשה בהן בחוץ.** העבודה שהיה עובד במחשבה והאכילה שחיסר עליה אם מעשה עזרה הם פיגל ואם מעשה היכל הם לא פיגל ולקמן יליף טעמא מקראי: **שוחט.** שהרי שחיטתה [מ״ז] בעזרה הוא וכל חוץ דהכא עזרה הוא: **להזות דמו למחר.** הרי חיסר על אכילת מזבח של פנים [מ״ח] הריני מזה על הפרכת או על המזבח הפנימי שזו היא זריקתן המפגל [מ״ט]: **על מנת לשפוך שיריים.** שהרי זו אכילת מזבח החיצון דמהניא ביה מחשבה: [נ״] **לא פיגל.** מפני שמחשבה היתה בשעת עבודת פנים: **לאשר יורם.** כתיב בהפרשת אימוריו: **מה למדנו לו.** משלמים לענין אימורים הרי אף בזה כולן מפורשים חלב וכליות ויותרת אלא לא בא היקש הזה אלא ללמד על הפיגול שהוא למד בכל הקדשים משלמים ובא ללמדך על אלו שאין פיגול נוהג בהן אלא כשלמים מה שלמים אין פיגולן אלא על [מ״ט] מעשי עבודה חיצונית ומחשבת אכילות חיצונות שוחט או מקבל או מוליך או זורק ע״מ לאכול בשר [נ״א] לשפוך שיריים או להקטיר אימוריו חוץ לזמנו אף כאן עד שיחשב בעבודות [נ״ב] על אכילת חוץ: **מחשבותיו.** מחשבת אכילתו: **ומעשיו.** עבודה שהוא עובד ומחשב: אכילתא

הגה בפני עצמו. מצורע שהביא אשמו היום ולוגו לאחר עשרה ימים דלכ״ע מתנותיו שריין ליה בתמילה דהתמיל ולא קדש בכלי כשנזרק דם האשם לאו שיריים דידיה הוא ולא [ט״ו] שרי ליה ואפ״ה לא מפגלין ליה לדברי הכל דאין בו משום פיגול כדקתני אף אני לא אמרתי כו׳ הלכך בא עם האשם נמי אע״ג דלרבי מתנותיו שריין ליה לא מפגלים ליה שאין מפגל אלא דם [ט״ז] לו קומץ את שיריו משום דאיתקש מנחה לזבחים: **ופגל.** ריש״ל: **לוג.** הבא עם האשם שדם האשם מפגלו ואע״פ שהיה [י״ח] לו להביאו לאחר עשרה ימים וממנו אתה למד דה״ה לנסכים הבאים עם הזבח שדם הזבח מפגלן ואע״פ שבידו להביאן לאחר זמן: **ופגל פיפא נסכים הבאים בפני עצמן.** כדקתני לה דומיא דקטרת ולבונה ומנחת כהנים שאין להן מתירין וקאמר דאין מתפגלין אם הקריב מקצתן ע״מ פיגול וה״ה לוג הבא בפני עצמו: **מנהני מילי.** דחטאת העוף נאכלת [י״ט]: **כל קרבנם.** גבי סדר מתנות כהונה שנאמר לאהרן על הסדר בפרשת קרח וזה יהיה לך מקדש הקדשים מן האש וגו׳ וכתיב בתריה בקדש הקדשים תאכלנו וקדרים להו הכא כל כל דכולהו: **לרבות לוג שמן.** שאף הוא נאכל שהרי קרוי קרבן דכתיב (ויקרא יד) והקריב אותו לאשם ואת לוג השמן אלמא הוא נמי בכלל והקריב והיינו קרבן. כ״ם במנחות (דף עג.): **ס״ד [כ״א] כו׳.** כלומר האי דאיצטריך כל [כ״ב] קרא לרבויי ולא נפקא ליה מקרבנו: **סד״א מן האש לסיב [כ״ג].** הגומר מן האש ומזה לא עלה לאשים כלל: **ואלו אוסף אשר כופר בסם.** דבר שיש בו כפרה נאכל ושאין בו כפרה אינו נאכל: **להסיר אחיות. [כ״ד]** חדש במדינה: **נגילה היא.** לפי שנמלקה: **לרבות אשם נזיר.** שנטמא במת מביא אשם כשטהר מטומאתו ומכשירו להתחיל ולמנות נזירות טהרה והימים הראשונים [כ״ה] יפלו ולרבות [כ״ו] שיהא נאכל דאי לא [כ״ז] כתיב לכל לא מרבינן להו דכתיב אשר כופר בהם והני להכשיר אתו זה להכשירו בקדשים וזה להתחיל נזירות טהרה: **אשם מצורע בהדיא לסיב ביה.** דנאכל כי [כ״ח] וחטאת האשם הוא (ויקרא יד) ומיהו נהי דאשמם כתיב הכא לסדר בפרשה כל עשרים ולרבע מתנות כהונה אלא כל למה [כ״ט]: **אשר ישיבו זה גזל הגר.** דכתיב (במדבר ה) האשם המושב לה׳ לכהן ותניא (ב״ק דף קי.) אשם זה קרן המושב זה חומש או אינו אלא זה אשם ממש כשהוא אומר מלבד איל הכפורים (הרי [ל״] אמור אלא) אשם זה קרן שהגזול את חבירו ונשבע לו ואח״כ הודה משלם קרן וחומש לבעלים ואשם למזבח דכתיב בפרשת ויקרא [ל״א] והיה כי יחטא ואשם וגו׳ ואם מת נותן לפר [מ״ב] יום הכיפורים ומקרא אחרינא נפקא ליה להאי תנא: ליורקיו ואם גר היה ומת ואין לו יורשין להחזירו להם נתנן הכתוב לכהן ופרשת גזל הגר אמורה בפרשת נשא אם אין לאיש גואל להשיב האשם וגו׳ וכי יש לך אדם בישראל שאין לו גואל אלא זה הגר [מ״ג]. גזל הגר בהדיא כתיב ביה לא גרסינן דהא חטאות ואשמות ושאר האמורים בפרשה בהדיא כתיב כל אחד ואחד במקומו וסידרן לו הכתוב לאהרן כאן מפני מחלוקתו של קרח שערער עליו על הכהונה משל הדיוט אמר [מ״ד] לנוסחתו [מ״ה] נשברה רגל פרתו: [מ״ו] **לך הוא ולבניך.** שיהו כנכסים של חולין שאין בו שום קדושה דממון בעלים הוא ואגזל לחוביה קאי האי לך הוא והאי דכתיב בתריה בקדש הקדשים תאכלנו אשאירא קאי דהוו מידי דאכילה: **תניא אמר ר׳ אלעזר בו.** אפרים הגשרפים דאיפליגו בה במתני׳ קאי: **פיגל בדבר הנעשה בהן בחוץ.** העבודה שהיה עובד במחשבה והאכילה שחיסר עליה אם מעשה עזרה הם פיגל ואם מעשה היכל הם לא פיגל ולקמן יליף טעמא מקראי: **שוחט.** שהרי שחיטתה [מ״ז] בעזרה הוא וכל חוץ דהכא עזרה הוא: **להזות דמו למחר.** הרי חיסר על אכילת מזבח של פנים [מ״ח] הריני מזה על הפרכת או על המזבח הפנימי שזו היא זריקתן המפגל [מ״ט]: **על מנת לשפוך שיריים.** שהרי זו אכילת מזבח החיצון דמהניא ביה מחשבה: [נ״] **לא פיגל.** מפני שמחשבה היתה בשעת עבודת פנים: **לאשר יורם.** כתיב בהפרשת אימוריו: **מה למדנו לו.** משלמים לענין אימורים הרי אף בזה כולן מפורשים חלב וכליות ויותרת אלא לא בא היקש הזה אלא ללמד על הפיגול שהוא למד בכל הקדשים משלמים ובא ללמדך על אלו שאין פיגול נוהג בהן אלא כשלמים מה שלמים אין פיגולן אלא על [מ״ט] מעשי עבודה חיצונית ומחשבת אכילות חיצונות שוחט או מקבל או מוליך או זורק ע״מ לאכול בשר [נ״א] לשפוך שיריים או להקטיר אימוריו חוץ לזמנו אף כאן עד שיחשב בעבודות [נ״ב] על אכילת חוץ: **מחשבותיו.** מחשבת אכילתו: **ומעשיו.** עבודה שהוא עובד ומחשב: אכילתא

עין משפט נר מצוה

לט א מיי׳ פי״ח מהל׳ פסק״מ הלכה ח:
מ ב מיי׳ פרק ד מהלכות ממזרים כפרה הלכה ב:
מא ג מיי׳ פ״ז מהלכות תמידין ומוספין הלכה יב:
מב ד מיי׳ פ״ג מהלכות שגגות הלכה טו:
מג ה מיי׳ פרק ז מהלכות מעה״ק הלכה ז:
מד ו מיי׳ פ״ט שם הלכה ח:
מה ז מיי׳ שם הלכה ב:
מו ח מיי׳ פ״ח מהלכות גזילה הלכה ה:
מז ט מיי׳ (פי״ח מהלכות פסק״מ הלכה ז) [ל״ל פי״ז הלכה ד ה]:

תורה אור השלם

1. זֶה יִהְיֶה לְךָ מִקֹּדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים מִן הָאֵשׁ כָּל קָרְבָּנָם לְכָל מִנְחָתָם וּלְכָל חַטָּאתָם וּלְכָל אֲשָׁמָם אֲשֶׁר יָשִׁיבוּ לִי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים לְךָ הוּא וּלְבָנֶיךָ:
במדבר יח, ט
2. וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר כּُפַּר בָּהֶם לְמַלֵּא אֶת יָדָם לְקַדֵּשׁ אֹתָם וְזָר לֹא יֹאכַל כִּי קֹדֶשׁ הֵם:
שמות כט, לג
3. כַּאֲשֶׁר יוֹרַם מִשּׁוֹר זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִירָם הַכֹּהֵן עַל מִזְבַּח הָעֹלָה: ויקרא ד, י

מוסף רש״י

מתירו לבהונות. כדכתיב על דם האשים, דכל זמן שלא נתן מן הדם מעכב הסמן כדאמרי׳ בפ״ק (מנחות פז.) לרבות לוג שמן של מצורע. שהשיריים שנשתייר משל בהונות הוו לכהן (שם עג.). שיהא מה שנאמר מן החטאות נאכל לכהנים (שם מכת״י). מה שנאמר בוגע מליקיה לכף כהן אל השמאלית נאכל לכהנים (ב״ק קי״). מה שנאמר נתמנותיו נאכל לכהנים (חולין קלג.). **סד״א מן האש כתב רחמנא.** דדבר שמתנו לאישים הוא דשיריים לכהנים, אבל לוג שאין נאכלין ממנו לאישים אימתא לא ליהוי לכהן, לכך כתב לכל קרבנם: לרבות מנחת עומר ומנחת הקנאות. שנקמנו ושייריה לכהנים: ואכלו אותם אשר כפר בהם. ולרשעים הכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים, הלכך מידי דכפרה אכלי כהנים ואבל הגן לא: לברר עון קאתיא. ולא בכפרה, אימתא לא יהו שייריה נאכלין, קמשמע לן: לרבות חטאת העוף. שנאכלת לכהנים (מנחות עג. ברש״י ובכת״י). מגזירת הכתוב (לקמן מט.) להכשיר קאתו. לתגלגלת ולטמא לתמיס, ומידי דלא לכפרה לא אכלי כהנים: זה גזל הגר. דכתיב אם אין לאיש גואל האשם המושב לה׳ לכהן, זה הקרן, אשם גזל הגר ומת הגר ורוצה להחזיר גזלו ואין לו יורשין יחזירנו לכהנים, ויבא קרבן אשם על השבועה שפסר ונשבע לו: שלך יהיה. כל הני דממרבינו מהאי קרא: אפילו לקדש בו את האשה. דלתמר (קידושין נב:) המקדש בחלקו בקדשי קדשים מקודשת [שם אימא אינה מקודשת. הגרי״ב] (מנחות עג. ברש״י ובכת״י): **פיגל בדבר הנעשה בחוץ.** גבי פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים כתיבי, במורת הכהנים בפרשת פיגול נלו את אהרן: להחזות מדמו. על הפרוכת: להקטיר אימורים. הקטרת אימורין על מזבח החיצון (מנחות יד.):

שינויי נוסחאות

א] שדם אשם מתירו (כי״מ. וכ״ה בפנמחות): **ב]** ולוגו (*ש״מ): **ג]** ל״ל אביי אמר (*ש״מ): **ד]** בהם כתיב (כי״צ): **ה]** ל״ל ולכל (*ש״מ): **ו]** בפנמחות נוסף כי בחטאת האשם הוא לכהן: **ז]** בכתה״ר וד״ו נוסף סד״א להכשיר קאתי קמ״ל. וכ״ה בפנמחות: **ח]** הוא ולבניך שלך הוא ולבניך יהיה אפילו כל״ל (ש״מ. וכנייר בכתה״י ובפנמחות): **ט]** הגלילי נמתקן (*ש״מ וכ״ל בפנמחות). וע׳ מסק״ש: **י]** מיכות לא פיגל נמתקן (*ש״מ. וכ״ל בפנמחות): **יא]** על מנת לשפוך שיריים למחר כו׳ והשאר נמתקן (ש״מ וכנ״ל בכי״צ). וכ״מ מרש״י. וכמנחות לקמיגו: **יב]** מיכת אבל נמתקן (ש״מ וכ״ל בפנמחות): **יג]** כמ״ש נוסף לפר כהן משיח (ש״מ. כי״צ). **יד]** ומחולן כלפיגו וע״ם עוד שיוויים כסוגיא: **יד]** מחשבותיו ומעשיו כל״ל (*ש״מ): **טו]** דתנא דמתמיד (ש״מ): **טו]** כל״ל דשאני הכא דגלי קרא לך ולבניך ויש תימה (לך) לה׳ בגזל הגר למה לי דלגבי [מא] מאי נפקא מינה דקנאו השם למימר דמשלחן גבוה קא זכו [נ]: **בדבר הנעשה בפנים לא פיגל.** והא דאמר בהניזקין (גיטין דף נד:) כהן גדול ביום הכיפורים יוכיח דכי אמר פיגול מהימן נהי דפיגול לא הוי פסול מיהא הוי מק״ו וכדאמר לעיל ספ״ק (דף יד.) מודה היה רבי שמעון לפסול מק״ו ומה שלא נשמו כו׳ וה״ר חיים מפ׳ דהשתא פיגול מייירי בפסול שלא נשמו ולא נשמע כן דשלא נשמן לא קרי ליה פיגול כדאמר לעיל ספ״ק (דף יג.) דיקא נמי דקתני שהזבח נפסל ולא קתני שהזבח מתפגל: **וכי מה למדנו משור זבח השלמים מעתה.** נראה לפי׳ דלא היא דדרשינן בפרק איזהו מקומן (לקמן דף מט:) מכאשר יורם דאיצטריך ליותרת ושתי הכליות לפר [מב] יום הכיפורים ומקרא אחרינא נפקא ליה להאי תנא: ליורקיו ואם גר היה ומת ואין לו יורשין להחזירו להם נתנן הכתוב לכהן ופרשת גזל הגר אמורה בפרשת נשא אם אין לאיש גואל להשיב האשם וגו׳ וכי יש לך אדם בישראל שאין לו גואל אלא זה הגר [מ״ג]. גזל הגר בהדיא כתיב ביה לא גרסינן דהא חטאות ואשמות ושאר האמורים בפרשה בהדיא כתיב כל אחד ואחד במקומו וסידרן לו הכתוב לאהרן כאן מפני מחלוקתו של קרח שערער עליו על הכהונה משל הדיוט אמר [מ״ד] לנוסחתו [מ״ה] נשברה רגל פרתו: [מ״ו] **לך הוא ולבניך.** שיהו כנכסים של חולין שאין בו שום קדושה דממון בעלים הוא ואגזל לחוביה קאי האי לך הוא והאי דכתיב בתריה בקדש הקדשים תאכלנו אשאירא קאי דהוו מידי דאכילה: **תניא אמר ר׳ אלעזר בו.** אפרים הגשרפים דאיפליגו בה במתני׳ קאי: **פיגל בדבר הנעשה בהן בחוץ.** העבודה שהיה עובד במחשבה והאכילה שחיסר עליה אם מעשה עזרה הם פיגל ואם מעשה היכל הם לא פיגל ולקמן יליף טעמא מקראי: **שוחט.** שהרי שחיטתה [מ״ז] בעזרה הוא וכל חוץ דהכא עזרה הוא: **להזות דמו למחר.** הרי חיסר על אכילת מזבח של פנים [מ״ח] הריני מזה על הפרכת או על המזבח הפנימי שזו היא זריקתן המפגל [מ״ט]: **על מנת לשפוך שיריים.** שהרי זו אכילת מזבח החיצון דמהניא ביה מחשבה: [נ״] **לא פיגל.** מפני שמחשבה היתה בשעת עבודת פנים: **לאשר יורם.** כתיב בהפרשת אימוריו: **מה למדנו לו.** משלמים לענין אימורים הרי אף בזה כולן מפורשים חלב וכליות ויותרת אלא לא בא היקש הזה אלא ללמד על הפיגול שהוא למד בכל הקדשים משלמים ובא ללמדך על אלו שאין פיגול נוהג בהן אלא כשלמים מה שלמים אין פיגולן אלא על [מ״ט] מעשי עבודה חיצונית ומחשבת אכילות חיצונות שוחט או מקבל או מוליך או זורק ע״מ לאכול בשר [נ״א] לשפוך שיריים או להקטיר אימוריו חוץ לזמנו אף כאן עד שיחשב בעבודות [נ״ב] על אכילת חוץ: **מחשבותיו.** מחשבת אכילתו: **ומעשיו.** עבודה שהוא עובד ומחשב: אכילתא

מסורת הש״ס

(א) [מנחות טו: תוספ׳ דפ״ה], **(ב)** מנחות נח. עג. [ע״ש כמה שינויים] עי׳ ספרי קרח קיז, **(ג)** [מנחות עג. ע״ש], **(ד)** שם, **(ה)** מנחות יד. [תוס׳ פ״ה ה״ג] ת״כ צו פי״ג ה״ו, **(ו)** עי׳ תוס׳ לעיל יד. ד״ה מודה וכו׳ ותוס׳ מנחות יד. ד״ה פיגל כו׳ ותוס׳ גיטין נד: ד״ה דכי מוכח דל״ג הגלילי וכן במנחות ליתא וכן לקמן בסמוך כלשה כר״א משום ר׳ יוסי ליתא הגלילי, **(ז)** מולין קיז. ע״ש, **(ח)** מנחות סח.; **(ט)** ב״ק קט.; **(י)** ירושי׳ הוריות פ״ג ה״ד, **(כ)** עי׳ צ״ק, **(ל)** [וע׳ כתו׳ דמנחות שהקשו דלפ״ז מאי פריך אשם מצורע בהדיא כתיב ביה וע״ש ובכש״י כאן], **(מ)** [ע״ש כתו׳ ומנחות שכתבו בענין אחר], **(נ)** וע׳ תו׳ מנחות עג. ד״ה ואפי׳.

הגהות הב״ח

(א) רש״י ד״ה ס״ד כלומר כל״ל ותיבת כו׳ נמחק: **(ב)** ד״ה לרבות אשם מזיר וכו׳ יפלו הס״ד ואח״כ מ״ש אשם מצורע בהדיא וכו׳ אלא כל למה לרבות שיהא נאכל דאי וכו׳ מזירות בטהרה הס״ד ואח״כ מ״ש אשר ישיבו: **(ג)** ד״ה לא פיגל ל״ל קודם ד״ה (המפגל) על מנת:

גליון הש״ס

גמ׳ **ואתי נותר חילול.** ע״ל דף מו ע״א תוס׳ ד״ה ה״ג:

ליקוטים

פיגל בדבר הנעשה בפנים לא פיגל. הנה לעיל כתבתי דבהזאת פנים אם חישב על פנים, כגון שיזה קצת הזאות למחר הוי פיגול אי לאו דמתיר אין מפגל מתיר, ונמשכתי אחר דברי הר״מ, אבל דברירו צ״ע מאד דמבואר בזבחים מ״ד ע״ב להדיא דר׳ יוסי ילוף משלמים דאין פיגול רק במעשה חוץ אבל בפנים אין פיגול כלל עיין שם, וגם זה צ״ע דהמשנה דבית שמאי ובית הלל לעיל ל״ו ע״ב דאמרי דבמזבח הפנימי אין פיגול כיון דמעכב, וכן הסוגיא שם ובדף מב ע״ב ר״מ וחכמים כולם סוברים דבמתנות הפנימיות מפגלים דלא כר׳ יוסי. ורב פסק הילכתא כר״י. איך אין זה קושיא כל כך דיכול לפסוק הילכתא אפי׳ נגד הרבה תנאים, אך דברי הר״מ תמוהים מאד דפוסק הלכה כר׳ יוסי, ומביא קודם לכן דין זה דאינו פיגול כי כולם כאחד חשובים ולמה ליה, הא בלאו הכי אין פיגול כלל בפנים. וצ״ע גדול.

(מצ״מ מלי קמ״ד)

מבאן שייך לענין הבא

מעון נסבים דברי ר״ש, אמר ר׳ יוסי כו׳. (הרמב״ם) בהל׳ פסה״מ בספי״ח פסק ד״ל קדשי עכו״ם אין חייבין עליהם משום פיגול נותר וטמא, והיינו כר״ש. ובסוף הל׳ מעה״ק פסק השוחט קדשי עכו״ם בחוץ חייב, והיינו דלא כר״ש. ובפ״ה מהל׳ מעילה כתב קדשי עכו״ם אם לבדק הבית הקדישן מועלין בהן ואם קדשי מזבח הן אין בהם מעילה מן התורה וכו׳, אבל אסור ליהנות בהן מדברי סופרים ע״כ, והיינו ברייתא דפליגי בה רבי יוסי ור״ש ופסק כר״ש. ושמא ס״ל לרב ז״ל דלא פליגי ר״ש ורבי יוסי במתניתין בפ׳ בית שמאי אלא בשוחטן בחוץ, אבל הא דתנן ברישא קדשי עכו״ם אין חייבין עליהם משום פגול נותר וטמא אליבא דכ״ע קתני לה דמה״ת אין חייבין עליהם משום פיגול, וה״נ בתרומה אין חייבין עליה מן התורה וכדכתיבנא. גם בברייתא דמייתי התם בפרק ב״ש ה״ג בכל הספרים עתיקי ודוקני אשר נמצאו בידי ר״ר קדשי עכו״ם לא נהנין וכו׳ ואין חייבין עליהם משום פגול נותר וטמא ואין עושין וכו׳ אבל קרבנן טעון נסכים אמר רבי יוסי רואה אני בכולן להחמיר וכו׳, ולא גרסי׳ דברי ר״ש, וכן נראה מדברי התוס׳ ע״ש. והשתא ניחא דפסק הרב ז״ל דלא כר׳ יוסי. ומיהו מתוך לשון רש״י ז״ל משמע דגרס בברייתא דברי ר״ש אמר רבי יוסי וכו׳, וכן בריש תמורה גרסי׳ דברי ר״ש. ומש״כ הרב ז״ל בהל׳ מעילה מיתרצא שפיר אפילו אי גרסי׳ דברי ר״ש והרב ז״ל מפרש דהא דקתני בברייתא בד״א בקדשי מזבח וכו׳ דהיינו מסקנא דמילתיה דר׳ יוסי וכפי׳ התוס׳ ע׳ ריש תמורה ועי׳ תוס׳ זבחים דף מ״ד ע״ב (פו״מ ר׳ בלגלא שמכמי פי׳ ל):

שיטה מקובצת לקדש בו את האשה. וא״ת והא כתיב בתריה בקודש קדשים תאכלנו, וי״ל דאשאר מתנות קאי דהוי מידי דאכילה: **תוד״ה** זה גזל הגר בו׳ ודברן לו בחברוב לאחרן כאן מפני מחלוקתו של קרח. וא״ת מאי קאמר לעיל לכל מטאשם לרבות כו׳ ומא דנשנים מפני מחלוקתו של קרח אשאינו נריך, וי״ל דהכי דנתפרשה פעם אחרת מ״מ אילטריך לומר מה היה נריך לומר ויתור דנאכל מאחר שאני יכול לשמוע ממקום אחר (ת׳ מהר״פ):

הלכתא למשיחא. הרי קבע לנו הלכה הצריכה לנו לימות המשיח כשיבנה בית המקדש ועכשיו לא הוצרכנו לה: **א"ל הלכה קאמינא.** הא דמיתמהנא קביעות [ב] הלכה הוא דמיתמהנא דמיגרס בעינן מיתני משניות ומחלוקת הלכות עבודה לפי שתורה היא וחרוש וקבל שכר אבל קיבוע הלכה אינה אלא להורות הלכה למעשה ועכשיו אינו נוהג: **מתני' קדשי עובדי כוכבים כו'.** מפרש בגמ' וכשהתנדבום לגבוה קאמר: **גמ' ת"ר כו'.** מפרשה לקמיה: **ואין מביאין נסכים.** בפני עצמם בלא זבח כישראל שמתנדבין יין כדתנן במנחות (דף קד:): **בגולן אני רואה.** בכל הדברים הללו אני רואה בקדשי עובדי כוכבים להחמיר כבקדשי ישראל: **שנאמר בהם לה'.** דכתיב איש מבית ישראל וגו' (ויקרא כב) ודרשינן בהכל שוחטין (חולין יג:) איש מה ת"ל איש איש לרבות את העובדי כוכבים שנודרים נדרים ונדבות כישראל: **כמה דברים אמורים.** דאין מועלין בהן אתאן לת"ק: **אבל בקדשי בדק הבית.** עובד כוכבים שהתפיש [ג] לבדק הבית: **מועלין בו.** ולקמן מפרש טעמא: **דגמרינן מעילה חטא חטא מתרומה.** כתיב במעילה וחטאה בשגגה (ויקרא ה) וכתיב בתרומה ולא ישאו עליו חטא (שם כב) ובתרומה כתיב בתריה והאי קרא ולא יחללו את קדשי בני ישראל: **דכתרומה** [א] **כתיב בני ישראל.** וינזרו [ב] מקדשי בני ישראל (שם כב): **תמורה.** בהמה: **למעשר בהמה.** דכתיב במעשר והיה הוא ותמורתו (שם כז): **ומעשר בהמה למעשר דגן.** עשר תעשר ואמר מר בבכורות (דף יג.): בשני מעשרות הכתוב מדבר אחד מעשר בהמה ואחד מעשר דגן: **דבר הלמד** [ד]. מעשר בהמה הלמוד בהיקש שלא יהא נוהג בעובדי כוכבים שלא יהא חוזר ומלמד על התמורה בהיקש: **מעשר דגן חולין הוא.** ובכל התורה למדין למד מן הלמד חוץ מן הקדשים כדאמר בא"ח מקומן (לקמן מט:): **הניחא למאן דאמר בכר מלמד אוזלינן.** דאי מלמד חולין אף על גב דלמד קדש למדים בו הלמד מן הלמד ופלוגתייהו בא"ח מקומן (שם): **עובדי כוכבים לא מייחו.** דלא איתרבו עובדי כוכבים אלא לגדרים ונדבות כדכתיב בקרא לכל נדריהם וגו' (ויקרא כב) וה"ה נמי דלא מייתו חובה הקבוע להם [ה] זמן כגון עולת ראייה ושלמי חגיגה אלא לא פסיקא ליה הואיל ומביאין עולה ושלמי נדבה אבל מעשר חטאת ואשם לא שייך בהו כלל: **אזרח.** בפרשת נסכים כתיב בשלח לך כל אזרח יעשה ככה ומינה ילפינן לקמן בפרק כל התדיר (דף לא:) אזרח מלמד שמתנדבים נסכים [ו] ומביא בפני עצמן נדבה: **פ"ל ללה.** לשור שאחר שחובה תלויה בקרבן ל"ש ישראל ול"ש עובד כוכבים הלכך שלא דמי נסכיה יקרבו משלו ואם לאו מקריבים משל ציבור שתנאי ב"ד הוא במסכת שקלים [פ"ז ה"ג]: **מ"ט דו.** דאי מלמד קדש למדים בו הלמד מן הלמד ופלוגתייהו בא"ח מקומן (שם): **וכי גמרה מעילה מתרומה.** למעוטי עובדי כוכבים דומיא דתרומה קדשי בדק הבית דקדושת דמים לא [ז] ת"ר [ח] דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה מזבח של עובדי כוכבים (שם ב:). דגמר מעילה חטא מתרומה, מה תרומה אין מיתה נוהגת אלא בתרומת ישראל, דהכא כתיב ולא יחללו את קדשי בני ישראל, אף מעילה אינה נוהגת אלא בקדשי ישראל (ערכין ה:) **אבל בקדשי בדק הבית.** שהקדישו עכו"ם מועלין (תמורה ב:). ומפרש התם מאי טעמא דמי גמרה מעילה חטא מתרומה דומיא דתרומה דקדושת הגוף אבל קדושת דמים לא גמרינן מינה, וטעם זה מלאתי מפורש בזבחים והוא עיקר שהרי בפירוש נשנה שם. ומפי המורה שמעתי דקדשי מזבח דעכו"ם אין מועלין בהם משום דמגינו מיעוט בין קדשי מזבח דעכו"ם לקדשי מזבח שאין מיישין עליהן משום פיגול ותר וטמא, כדאמרינן בשמעתא קמייתא דתמורה (ב:) אבל בקדשי בדק הבית דעכו"ם לא מגינו מיעוט הלכך מועלין בהן, זה שמעתי ונראה עיקר (ערכין ה:) **חט חט מתרומה.** לרוב דברים היא למודה מתרומה במסכת מעילה כתיב הכא וחטאה בשגגה מקדשי ה', וכתיב בתרומה באוכלה בשוגג ולא ישאו עליו חטא (קידושין מב:) **ואתי נותר חילול חילול מטומאה.** דבקדשי עכו"ם אין בהם משום (נותר) [טומאה]: חילול חילול מטומאה. מה חילול האמור גבי טומאה ישראל

הלכתא למשיחא. כי האי גוונא פריך בריש ד' מיתות (סנהדרין נא:) ותימה דבריש עשרה יוחסין (קדושין עב:) א"ל יהודה [ח] אמר רב הלכה כרבי יוסי דעתידין ממזרין ליטהר [ט] ושמא נפקא מינה עכשיו אלא להרחיק משפחות שאינן ידועות ובקדושין פירשתי [י] במאי פליגי רבי יוסי ורבנן בממזר ידוע או בשאין ידוע ובפ"ק דיומא (דף יג.) דפסיק כר' יוסי [כ] דאשון מוחר לעבודתו ושני אינו ראוי כו' נפקא מינה עכשיו בנשיא או ראש ישיבה או פרנס שנתמנה על הציבור ועבר מחמת אונס ועבר האונס ונפרק אלו דבריס (פסחים סט:) דפסיק הלכה כר"ע דכל מלאכה שאפשר לעשותה מערב שבת אינה דוחה את השבת לענין פסח נפקא מינה בזמן הזה לענין מילה ואע"ג דגבי מילה נמי פסיק הכי בהדיא (בשבת קלג.) מ"מ לאלומי פסקא דמילה פסק נמי גבי פסח הכי ובפ"ק דתענית (דף ד:) דפסיק רבי אלעזר הלכה כר"ג דאמר בשבעה במרחשון ומוקי לה התם בזמן שבית המקדש קייס נפקא מינה גם בזמן הזה לגבי בגד לאית להו פירי בדברא כדקאמר התם הא לן והא להו ומייהו בסוף התכלת (מנחות נב:) קשה דפסיק רבי יוחנן כאבא יוסי בן דוסתאי גבי חציתי כ"ג וגרלה דרב יוסף דוקא) דאית [יא] ליה הכא ובסנהדרין (דף נא:) דאין לפסוק הלכתא למשיחא וה"ר חייס מפרש דלא פריך הלכתא למשיחא אלא היכא דאיכא תרתי שהוא למשיחא וגם עושה איסור [יב] דליכא נפקותא בהלכתא אלא על ידי איסור לא שייך לפסוק למשיחא [יג]: **והשוחטין בחוץ פטור דברי ר' שמעון.** בגמרא לא תני בברייתא שוחט בחוץ והכא לא תני תמורה ונסכים דתני בברייתא וזה תימה ומ"ת אי ר"ש ס"ל כרבי אליעזר [יד] דאמר פרק ואלו מנחות (דף עג.): דאין עובדי כוכבים מביאין אלא עולות א"כ מאי איריא קדשי עובדי כוכבים דאין חייבין עליהם משום פיגול נותר וטמא אפי' דישראל נמי דהא שמעינן ליה לר"ש בסוף דם שחיטה (כריתות כג.) דאין פיגול בעולין ואין נותר בעולין וא"ל דסבר לה כר' יוסי הגלילי דמביאין אפילו שלמים ועוד י"ל דבכריתות (דף יג: ודף כג.) מוכח דטעמא דר"ש משום דאין איסור חל על איסור וקדשי עובדי כוכבים שרו מדאורייתא כדתניא בגמרא לא נהנין מדרבנן ולא מועלין דגמר חט חט מתרומה [טו]: **רואה אני בגולן להחמיר שנאמר בהן לה'.** פי' בקרא דאיש איש דמרבינן עובדי כוכבים שנודרין כתיב לה' למימר שעובדי [טז] כוכבים הם בכלל קדשי ה' משמע הכא דאיכא מעילה דאורייתא בקדשי מזבח וקשה דלא איפריך [יז] מהכא לר' יוחי דאמר בפ' קדשי מזבח במעילה (דף טו.) דאין חייבין מעילה אלא על קדשי בדק הבית כדפריך התם [יח] ומשני כולהו מדרבנן ועוד תנן פ' אמרו לו (כריתות יג:) יש אוכל אכילה אחת וחייב עליה ארבע חטאות ואשם אחד ותו דשיהי כל הבשר (מולין דף קיח.) אמר ר' יוחי גופיה כאשר יורס וגו' מה פר כהן משיח יש בו מעילה אף שלמים יש בהן מעילה ותו דשיהי תמורה (דף נב:) א"ר יוחי גופיה אין מעילה מפורשת מן התורה אלא בעולה בלבד שנאמר לה' קדשים המיוחדים לה' וי"ל אסמכתא גינהו ועוד י"ל דר' יוחי לא אייתי אלא בדבר הניתר לטהורים [יט] אבל באימורים ועולה דהמעילה לא פקעה פשיטא דאיכא מעילה דאורייתא וקשה לי על זה אמאי לא משני במעילה הכי דכי פריך מטובא ולישני [כט] באימורים: **ואין עושין תמורה דאיתקש למעשר בהמה.** בפרק קמא דתמורה (דף ג.) דריש מדכתיב ברים עניינא דבר אל בני ישראל אים כי יפליא וגו' [ט] **ומעשר בהמה למעשר דגן.** בבכורות (דף נג:) אמרינן לא איתקש אלא לענין שנה: **דומיא דתרומה דקדישא קדושת הגוף.** ות"ת אזהרה לנהנה מקדשי בדק הבית מנין דתנן אלו הן הלוקין (מכות יג.) וחשיב הקדש שלא נפדה משמע דבר שיש לו פדיון והיינו קדשי בדה"כ הא לא ידעינן אזהרה במעילה אלא מגזירה שוה דחט חט מתרומה פ' הנסרפין (סנהדרין פד.) והאי תנא לא יליף אלא דומיא דתרומה וי"ל דהקדש שלא נפדה לא מיירי בבדק הבית אלא בקדשי המזבח שהוממו דכיון דמעיקרא הוה בהו מעילה בשביל שהוממו לא פקעה המעילה ואכתי מזבח של עובדי כוכבים

שיטה מקובצת **וחשוחטן** בחוץ פטור. אמר הר"ם דכי היכי דדרשינן בשחוטין חוץ בני ישראל מנוונין על שחוטין חוץ ולא עובדי כוכבים, ה"נ נדרום גבי הקרבן דזוקא בקרבן של בני ישראל מיירינן על שחוטין חוץ ולא בקרבן של עובד כוכבים (מהר"פ): **אבל** קרבנן שעון נסכים. ואם שלא הנסכים יהיה משלו, ואם לא משל צבור (מהר"פ): **דברי** ר"ש, אמר ר' יוסי כו'. בספרי היה אין כתוב בברייתא זו דברי ר' שמעון. וכן נראה מדברי התוס' ד"ה דומיא דתרומה דקתמרי שם ועי"ל דלרבנן אפילו בדק הבית וכו'. אבל רש"י גרים ליה דקאמר לקמן מ"ט אמילתיה דר"ש קא'. ופס הגילסא של הספרים יתישב מה שפסק הרמב"ם בסוף פ"ח מהלכות פסולי המוקדשין קדשי גוים אין מיירינן עליהן משום פיגול נותר וטמא, דלא כרבי יוסי, והכל' מעה"ק פסק כר' יוסי בשחוטין בחוץ [לו]. מיהו ברש תמורה איתא בכל הספרים דברי ר"ש (ב"ש): **ובבומאה** כתיב בני ישראל **ולא** עובדי כוכבים. וא"ת משמע הכא דדרשינן ולא יחללו לענין בפרק קבלה (דף טו:) אזהרות לו חטעמא שנאמר, וי"ל דנפקא לן חילול חילול שם בפיפא דקרא דכתיב [אחר יקדישו] בני ישראל (ויקרא כב, ג). וא"ת והכא לא כתיב שם חילול, וי"ל דקרא (נמי קאי) [בחילול קאי נמי] אחיפא דקרא דבני ישראל (מהר"פ ד"ל): **שאין** קבוע להם זמן. וא"ת אמאי צריך להזכיר משום דאין קבוע להם זמן, הלא הם אין מיירין [אפילו] קרבן הקבוע להם זמן כגון עולת ראייה ושלמי חגיגה, וי"ל דמ"מ מביאין הדומה להם בשמייהו כגון שלמי נדבה גו עולת נדבה, ומשמ"כ בשאר [חוטות] שאין קבוע להם זמן דבני ישראל (מהר"פ ד"ל): ולכך הזכיר משום דפסיקא ליה (מהר"פ ד"ל) **אורח** מביא נסכים. עיין מנחות דף עג ע"ב בתוספתי שכתבתי: **תוד"ה** ומעשר כו' בבכורות אמרינן כו'. עי' תוס' בכורות לג ע"ב [ד"ה וכ"ה], ודף נט ע"ב [ד"ה אתקש]:

שינויי נוסחאות

א) בקונט נוסח' ומשניות אותא רבי מאיר (הגרי"ב). וכ"מ בירוש' ספ"ג דתרומות, **ב)** ירוש' ספ"ג דתרומות, **ג)** [סוטה מד. סנהדרין נא:, **ד)** ירוש' נזיר פ"ד ה"ב, **ה)** ירוש' ספ"ג דתרומות, **ו)** תמורה ב: (עדכין ה:) [תוס' ד"ה ה"ד, **ז)** ירוש' תרומות פ"א סה"א, יבמות פ"ג ה"ב, **ח)** ערכין ה:, **ט)** [תמורה ג. כל הענין], **י)** [פסחים לב. קידושין מב: סנהדרין פד. תמורה שם מעילה יח:], **יא)** [לקמן ס:] מט מכות יט:, **יב)** [לקמן נ. תמורה כא:, **יג)** [מכות יט: ע"ש לקמן ס: תמורה כא: ע"ש], **יד)** [תמורה ג. מנחות עג:] ספרי שלח סוף קז. ירוש' שקלים פ"א ה"ד, **טו)** עי' ירוש' שקלים פ"ד סה"ג, **יז)** פסחים טז: פ: יומא ז. יבמות ל. גיטין נד. מנחות כט., **יח)** [לא נמצא שם בקידושין], **יט)** [דאז יהיו כולם לריקים. כ"מ בתו' יומא, וע"ע תו' יומא יג. ד"ה הלכה ומה שגרסה שם בלגין], **כ)** [וע' הטיב תו' תמורה ג. ד"ה ומעשר דגן]

שינויי נוסחאות

מח א מיי' פי"ח מהל' פסה"מ הלכה כד:
מט ב מיי' פי"ט מהל' מעה"ק הלכה טז:
נ ג מיי' פ"ה מהלכות מעילה הלכה טו:
נא ד מיי' פ"ג מהלכות תמורה הלכה ו:
נב ה מיי' פ"ג מהל' מעה"ק הלכה ה ועיין כס"ק:
נג ו מיי' פרק ג מהלכות פסה"מ הלכה לד:

תורה אור השלם

1. דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ לְכָל נִדְרֵיהֶם וּלְכָל נִדְבֹתָם אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לַיהוָה לְעֹלָה: ויקרא כב, יח
2. נֶפֶשׁ כִּי תִמְעֹל מַעַל וְחָטְאָה בִּשְׁגָגָה מִקָּדְשֵׁי יְהוָה וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אַיִל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְאָשָׁם: ויקרא ה, טו
3. וְשָׁמְרוּ אֶת מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא וּמֵתוּ בוֹ כִּי יְחַלְּלֻהוּ אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: ויקרא כב, ט
4. וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת קָדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת אֲשֶׁר יָרִימוּ לַיהוָה: ויקרא כב, טו
5. דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְיִנָּזְרוּ מִקָּדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר הֵם מַקְדִּישִׁים לִי אֲנִי יְהוָה: ויקרא כב, ב
6. כָּל הָאֶזְרָח יַעֲשֶׂה כָּבָה אֶת אֵלֶּה לְהַקְרִיב אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: במדבר טו, יג

הגהות הב"ח

(א) גמ' ובתרומה כתיב וכו': **(ב)** שם ובגומ"ה כתיב בני ישראל ולא עובדי כוכבים. נ"ב עי' לעיל דף טו ע"ב בתוספות ד"ה אלא למעוטי כו':

גליון הש"ס

מתני' ר"י מחייב. עיין לקמן דף קטז ע"ב תוס' ד"ה אסור ומנחות דף קט ע"ב תוס' ד"ה אסור והעולה: גמ' מעון נסכים דר"ש.(*) בתוספות מוה: בגלא אמכמי סימן ת' דף ט ע"א כתב בכל ספרי עמיקי ודוקני אשר נמצאו בידי נ"ג דר"ש וכ"נ מדברי תוספות ע"ל: שם דבתרומה כתיב בני ישראל. עיין קדושין דף מא ע"ב תוספות ד"ה וכגלרי:
*) נדפס בליקוטים בעמ' הקודם

מוסף רש"י

הלכתא למשיחא. הלכה זו כשיפלו ימות המשיח אינצריך לנו (סנהדרין נא:) לא נהנין ולא מועלין. שאם נהנה מהן לא מייתי קרבן מעילה, דלא דיינין ליה כשאר קדשים שהנהנה מהן מעל, משום דלא אסור בהנאה אלא מדרבנן דלגקמן: ת"ג ואין מביאין נסכים. ול"ג עליהן. והכי פירושו דאין מביאין נסכים של עכו"ם בפני עצמן כישראל שמתנדב נסכים בפני עצמן, אבל בהדי קרבנו מביאין, כדאמרינן במסכת שקלים שזו אחת מן המקנות שאיקנו ב"ד, דעכו"ם שאילת עולתו ודמי נסכיהן ומנדיית היום מקבלין היימנו, אבל קרבנו ולאי טעון נסכים, דבהדי קרבנו מביא נסכים: רואה אני בגולן להחמיר. דלא נהנין ומועלין ומייתין עליהן משום פגול נותר וטמא כשאר קדשים, חוץ מן הנסכים דודאי אין מביאין: שנאמר בהן לה'. לומר לך דדיינין להו בתורת שאר קדשים דמועלין בהן ומייתין עליהן משום פגול כו' (תמורה ב: ג.). **בד"א בקדשי מזבח.** לעיל קמהדר ואמילתיה דת"ק, וה"ק בד"א דקאמר ת"ק אינו מועלין, בקדשי